

Bestyrelsens beretning 2019

Bestyrelsen har i perioden siden generalforsamlingen 2019 løbende informeret om sit arbejde på vores forskellige platforme i form af nyhedsbreve og facebookopslag samt referater fra bestyrelsesmøderne, der offentliggøres på freelancegruppen.dk. Bestyrelsens beretning er derfor ikke en minutiøs gennemgang af arbejdet, men en redegørelse for arbejdet på de områder, som generalforsamlingen 2019 og bestyrelsen i løbet af den forgangne periode har haft særligt fokus på.

FreelanceGruppens bestyrelse i 2019

Bo Sørensen, Nicolai Zwinge, Anne Anthon Andersen, Cecilie Marie Meyer, Katrine Nadja Jørgensen, Jørgen Laurvig, Nina Trige Andersen, Thomas Arnbo, Vagn Majland, Kristian Fristed Eriksen og Sus Falch.

Aftaler og overenskomster

Overenskomstforhandlinger DR og DMA

I marts måned begynder forhandlingsdelegationen i Journalistgruppen i DR på forberedelserne til overenskomstforhandlinger, hvor Jørgen Laurvig deltager i delegationen som repræsentant for FreelanceGruppen. Forud er gået et arbejde med at analysere de overenskomstmæssige perspektiver af den store undersøgelse af freelancernes forhold i DR, der blev gennemført i 2018, samt flere møder med freelancerne i DR for at udtage krav.

Der er stor forståelse for freelancernes vilkår blandt de fastansatte, og de fastansattes tillidsrepræsentanter har valgt at prioritere freelancernes krav højt på listen over ønsker til årets overenskomstforhandling. Vi håber på et gennembrud på flere krav, der i sagens natur ikke kan fortælles om her.

I skrivende stund pågår overenskomstforhandlingerne på dagbladsområdet mellem Danske Mediers Arbejdsgiverforening (DMA) og DJ stadig.

Både FreelanceGruppens bestyrelse og DJs hovedbestyrelse har genfremsat kravet om en rammeaftale for freelancere, alternativt et periodeprojekt om at nå frem til en rammeaftale i overenskomstperioden frem til næste overenskomstperiode, hvis ikke man kunne nå til enighed om en rammeaftale.

Freelancekravet har fået stor opbakning fra de fastansattes repræsentanter i forhandlingerne, hvor Thomas Arnbo (fotograf) og Sus Falch (journalist og kommunikator) har været bestyrelsens repræsentanter. Sus Falch sidder for anden gang med inde ved forhandlingsbordet sammen med DJs forhandlere og repræsentanter for de fastansatte. Udfaldet af forhandlingerne er ikke kendt i skrivende stund.

Freelancere og overenskomstforhandlinger

Ved overenskomstforhandlingerne på DJs store områder, er der en lang, god og vigtig tradition for, at bestyrelsen udpeger repræsentanter for freelancerne.

Det princip har både bestyrelsen og generalforsamlingen ønsket at udvide så DJ får en fast procedure for inddragelse af freelancere forud for overenskomstforhandlinger på medie- og kommunikati-

onsarbejdspladser, hvad enten der er en freelanceaftale eller ej. Inddragelsen kan omfatte overenskomst- og aftaleudvalgets egne freelancemedlemmer, FreelanceGruppen, eller andre relevante specialgrupper – og/eller freelancere fra freelanceklubber på de berørte arbejdspladser. Det arbejde er påbegyndt og i øjeblikket arbejder udvalget for faglige klubber med en model, der kan arbejdes videre med i dialog med DJs formand Tine Johansen og forhandlingschef, Claus Iwersen. Det skal dog siges, at vi allerede nu i højere grad oplever at blive spurgt og hørt, når der går overenskomstforhandlinger i gang, hvor vi ikke tidligere har været inkluderet tidligt i forløbet.

Samarbejdet med fastansatte

”Sammen er vi stærkest” – talemåden kender de fleste vist, og det passer godt på det fokusområde, der ligger højt oppe i bestyrelsens værktøjskasse: nemlig at samarbejde og udbygge samarbejdet med de fastansatte og deres tillidsrepræsentanter.

Overenskomstforhandlinger, dannelse af faglige freelance-klubber på de store mediearbejdspladser og deltagelse i DJs stævne for tillidsrepræsentanter er nogle af måderne vi har gjort det på. Flere af bestyrelsens medlemmer har i højere grad en tidligere haft en direkte dialog med tillidsrepræsentanter, når fastansatte veksles til freelancere og selvstændige, og arbejdsgivere proklamerer at freelancerne er billigere.

Det resulterer i større forståelse for hinandens udfordringer og arbejdsbetingelser, så vi kan arbejde sammen om at forbedre og sikre hinandens løn- og arbejdsvilkår. Gennem dialogen får vi også kendskab til, hvor der mangler viden, så vi kan komme i mål med arbejdet for at give fastansatte og deres tillidsrepræsentanter mere viden om freelancere.

Fokus på nye medlemmer og organisering

Vi har i 2019 styrket vores arbejde med organisering og rekruttering, blandt andet gennem arbejdet i udvalget De Nye, udvalget for Faglige Klubber, samt vores samarbejde med DJ fx gennem Hovedbestyrelsen og dennes politiske udvalg for organisering og fastholdelse.

På vores årlige bestyrelsesseminar gik vi i gang med at formulere en ny strategi med inspiration fra kommunikationsrådgiver og Knud Lindholm Lau, som har specialiseret sig i organisering indenfor fagbevægelsen og udgivet bogen *Organisering*.

Udvalget De Nye har med afsæt i bestyrelsens input videreudviklet en strategi, der skal synliggøre FreelanceGruppen som et relevant professionelt netværk og understøtte eksisterende arbejde i netværk og freelanceklubber. Strategien er forankret i idéen om at sammensætte et korps af ambassadører, som kan hjælpe os med at udbrede kendskabet til FLG og invitere nye potentielle medlemmer med i vores fællesskab. Vi har også udarbejdet en præsentation af, hvad FreelanceGruppen kan tilbyde, som let kan tilpasses af den freelancer/oplægsholder, der holder oplæg. Det skal gøre det lettere for ambassadører at byde ind og hjælpe med at udbrede kendskabet til – og mulighederne i – FreelanceGruppen. Vi er i gang med at engagere mulige dedikerede ambassadører som supplement til de oplæg, vi selv allerede er i gang med at holde på de forskellige uddannelser.

Dernæst har udvalget De Nye arbejdet på at styrke kommunikationen udadtil ved at skrive indlæg til gruppens nyhedsbrev og også den vej søgt at tydeliggøre vores arbejde og komme i dialog med med-

lemmerne. Bestyrelsesmedlem Nicolai Zwinge har også stillet op til en artikel i LIXEN, de journaliststuderende på SDUs blad, som handler om, hvorfor det er afgørende at finde sit "Why" (sin motivation og værdi – det der driver én) og forfølge dette målrettet, når man kaster sig ud i livet som selvstændig.

Anne Anthon Andersen og Nicolai Zwinge fra Udvalget De Nye har deltaget i forskellige fora, hvor vi kunne styrke netværksdannelsen til relevante aktører fx Center for Podcasting og Symposium for nye mediebrugere i Odense. Vi har også indgået faste aftaler om oplæg på både RUC og SDU, og vi arbejder på at blive fast repræsenteret på journalisthøjskolen i Aarhus (både for journalister, mv. og fotografer).

Vi har igangsat en række initiativer, der skal synliggøre, hvad FreelanceGruppen (og DJ) kan tilbyde (og hjælpe med), som henvender sig til freelancefællesskaber (i hele landet) og konferencer og festivaler – med andre ord "der hvor freelancerne er".

I udvalget "De nye" har vi forlængelse af bestyrelsestræf sat en række initiativer i gang, der skal styrke samarbejdet med DJ og forbundets andre specialgrupper og -foreninger, hvad angår organisering og rekruttering.

Som en del af organiseringsstrategien har udvalget desuden hjulpet med at igangsætte en podcast, som generelt understøtter organiseringsarbejdet samt arbejdet med at dele viden og inspirere til det gode liv som freelancer. Denne podcast lanceres via FreelanceGruppens platforme i begyndelsen af 2020 og flere afsnit er undervejs.

FreelanceGruppens forperson sidder som hovedbestyrelsesmedlem i DJs politiske udvalg for organisering og fastholdelse.

Faglige klubber for freelancere

I arbejdsprogrammet var det igen i år et centralt punkt at understøtte videns- og erfaringsdeling i de faglige klubber/netværk, samt udbrede kendskabet til eksisterende rettigheder og overenskomstdækning rundt omkring på de enkelte medier/mediehuse. Det har udvalget for Faglige Klubber arbejdet med, bl.a. med følgende aktiviteter:

Der er oprettet nye klubber på blandt andet Fagbladet FOA, et netmedie/bureau (som vi pt af fortrolighedsårsager ikke kan nævne navnet på), samt på Ritzau/Scanpix. På sidstnævnte er der lavet to forskellige klubber af følgende årsag: Med udsigt til de kommende DMA-forhandlinger var vi gået i gang med at samle timevikarer i en freelanceklub, da det pludselig kom frem, at freelancefotograferne ved Ritzau/Scanpix var blevet præsenteret for en ny aftale, der forringede deres vilkår på afgørende punkter. Da denne aftale kom til FreelanceGruppens kendskab begyndte vi straks at tage kontakt til de berørte fotografer og tilknyttede dem den nye freelanceklub for Ritzau/Scanpix. Det viste sig imidlertid at forholdet mellem antallet af timevikarer og fotografer var så skævt, at timevikarerne ville blive usynlige i den nye klub, og fotograferne blev derfor udskilt i deres egen freelanceklub for fotografer ved Ritzau/Scanpix, hvor organiseringen kunne fortsætte, og hvor denne klub kunne fungere som platform for vidensdeling om den nye aftale og dens konsekvenser samt som kommunikationskanal mellem freelancefotograferne og DJ – en kanal, der ikke havde eksisteret i kollektiv form før.

Derudover har vi arbejdet med at understøtte de eksisterende klubber ved bl.a. dagblade og mediehuse, herunder gennemført en større undersøgelse af vilkår og omfang af indhold leveret af freelancere til Politiken – opdelt på ord og foto. Disse undersøgelser er vi i gang med at bearbejde med

henblik på at forbedre forholdene, og med henblik på flere undersøgelser, som kan gøre det muligt at sammenligne med vilkår på andre lignende medier, samt evt. lave tværgående initiativer.

På DR er der nu en fungerende klub, som er blevet til over de sidste par år, og FreelanceGruppen har en repræsentant – Jørgen Laurvig, der selv leverer til DR – med, som samarbejder tæt med de fastansatte. Det har blandt andet sikret, at freelancerne og deres vilkår og krav står centralt i de kommende overenskomstforhandlinger, som uddybet andetsteds i beretningen.

Vi har desuden løbende gjort opmærksom på klubbernes eksistens med vores ”med i klubben”-kampagne, sådan at flere freelancere er blevet tilknyttet de eksisterende klubber. Derudover bliver vi løbende kontaktet af medlemmer, der har brug for sparring på f.eks. prissætning, når de skal afsætte opgaver til nye medier. Det viser, at det er lykkedes os at gøre folk opmærksomme på, at kollektiv vidensdeling virker, og disse henvendelser betyder også, at vi løbende får udvidet kluborganiseringen.

Med afsæt i de nye og mere omfattende erfaringer med at starte og understøtte klubarbejdet arbejder udvalget også med en opdatering af vores baggrundsmateriale og guides til kluborganiseringen.

Konkurrencelovgivningen

FreelanceGruppen har i 2019 nedsat en arbejdsgruppe bestående af Kristian Fristed Eriksen og Nina Trige Andersen, der fokuserer på konkurrencelovgivningen – dels dens aktuelle udfordringer og hvordan den historisk er blevet forvaltet. Arbejdsgruppens målsætning har været at styrke vores egen viden om konkurrencelovgivningens konsekvenser og muligheder og at få DJ til at udfordre konkurrencelovgivningen og arbejde politisk for at ændre den, så enkeltmandsvirksomheder ikke sidestilles med store koncerner.

Udvalgets første konkrete opgave var Nina Trige Andersens oplæg til det Nordiske Topmøde, der fandt sted 6. september, hvor vi udvekslede erfaringer med vores kammerater fra de andre nordiske lande (se mere under punktet om Nordisk samarbejde). Derudover har vi delt vores viden med vores kontaktperson i DJ, og holdt oplæg for Freelance- og Selvstændigeudvalget i januar 2020, hvor dette udvalg skulle drøfte DJs indsats for at udfordre konkurrencelovgivningen. Vi planlægger også at udgive en lille håndbog om alt det, vi gerne må som freelancere og selvstændige inden for den nuværende lovgivnings rammer, da arbejdsgiversiden kører hårdt på med skræmmekampagne, der får folk til at tro, at de nærmest slet ikke må tale med deres freelancekolleger.

FLGs forperson Sus Falch har desuden deltaget i en konference i Dublin med titlen ”Organising and Bargaining for Atypical Workers” i februar 2020 på vegne af DJ. Hun viderebringer den høstede viden og anbefalinger fra andre lande i et oplæg til bl.a. FreelanceGruppens bestyrelse og DJs hovedbestyrelse i foråret 2020.

Korrespondentfreelancers pension

Generalforsamlingen i 2019 havde bedt bestyrelsen undersøge, hvordan freelancere i udlandet kan sikres, at deres arbejde i udlandet for primært danske kunder tæller med i deres aktive indsats på det danske arbejdsmarked. Freelancegruppen har gransket reglerne for ret til optjening af folkepension, og har fokuseret på optjeningsretten, der betyder at man skal have haft tilknytning til det danske arbejdsmarked i bestemte perioder efter et indviklet sæt af regler. Det betyder, at Udbetaling Danmark vurderer, at en freelancer bosat i udlandet, ikke har fast tilknytning til det danske arbejdsmarked.

Vi vil forsøge at argumentere for, at en freelancer med primært danske arbejdsgivere skal sidestilles med ansatte i danske firmaer, der er udstationeret.

Det har imidlertid været svært for DJs juridiske afdeling at finde den rette person til at løfte denne fortolkning videre, men i løbet af vinteren er der sket fremskridt i samarbejdet, så vi håber at kunne

tage konkrete initiativer med DJ's opbakning. Hvis ikke en dialog med relevante myndigheder fører til fremskridt, vil vi opfordre DJ til at forsøge at påvirke det politiske system.

Ophavsretsmidler før, nu og fremover

Med udgangen af 2020 er det endegyldigt slut med råderetten over kollektive ophavsretsmidler fra den gamle ordning. Pengene er, som loven foreskrev det, ved at være brugt og fordelt.

Det betyder, at de mange kurser, FreelanceFestivalen, tilskud til fx Fagfestival og Kom20, fra 2021 ikke kan finansieres med ophavsretsmidler længere.

Der er desværre også langt mellem indgåelse af nye videreudnyttelsesaftaler, hvor freelancere og selvstændige tildeles ophavsretsmidler, men vi prøver at bringe løsninger som fx rundsumsaftaler i forslag. Ved rundsumsaftaler, indbetales en procentdel af det samlede freelancebudget, så den kan fordeles blandt freelancerne, som kan bruge pengene til efteruddannelse.

Forpersonen har også gjort opmærksom på vigtigheden af at udvikle på freelancere og selvstændiges efteruddannelsesmuligheder i bl.a. DJ's nye politisk udvalg freelance- og selvstændige-udvalget, der vil tage emnet på dagsordenen i løbet af 2020. Det er mere end vigtigt, at forbundet kommer op i helikopteren for at finde en fælles løsning for efteruddannelse af selvstændige og freelancere i den fremtid, der begynder ved årsskiftet.

Efteruddannelse er også et fokuspunkt i freelancestrategien, fordi det er mere end vigtigt på et omskifteligt marked at tilegne sig nye kompetencer.

FLGs trykte pulje, der endnu er under afvikling, har fået forlænget sin levetid med midler, der ikke er blevet anvendt, så vi også i 2020 kan uddele portioner til journalister, der arbejder for trykte medier – og endda øge portioner til 10.000 kr. pr. person.

FreelanceFestival 2020

Festivaludvalget har med Anne Anthon Andersen som udvalgsformand i 2019/2020 arbejdet målrettet på at skabe en fokuseret festival med færre, men mere fokuserede, fagligt opkvalificerende program-punkter. Dels fordi vi er i en omstillingsperiode, hvor vi mister ophavsretsmidlerne, og derfor har brug for at lave en ny model for festivalen. Dels for at skabe en så fokuseret festival som muligt med den rette balance mellem oplæg og tid til at tale og være sammen på festivalen.

Erfaringerne fra de sidste års festivaler er, at mange efterspørger de længere workshops, og at for mange sideløbende spor af kortere oplæg ikke trækker tilstrækkeligt publikum alle steder. Mens de fælles oplæg i plenum – hvor vi tager på en fælles "rejse" – har været en stor succes.

Derfor har vi valgt at lade alle få mulighed for at deltage i minimum én workshop på festivalen 2020. Og vi har skruet op for de fælles oplevelser, ned for de korte valgfrie oplæg ud fra en målsætning om, at festivalen først og fremmest skal give os unikke oplevelser i fællesskab. Vi har også afsøgt mulighederne for at indgå sponsoraftaler, der kan være med til at finansiere festivalen i en fremtid uden ophavsretsmidler.

Efteruddannelse og erfaringsdeling

Kursusvirksomheden

Kursusudvalget består af Thomas Arnbo, Jørgen Laurvig, Anne Anthon Andersen, Vagn Majland og Bo Sørensen som er udvalgets formand. Desuden er Cecilie Marie Meyer tilknyttet med forfatter-lounge, som hun arrangerer og faciliterer. En bred faglig sammensætning af udvalget har gjort at vi også har kunnet komme hele vejen rundt i tilbud af kursemener. Synes vi selv.

Kursusudvalget har det seneste år fokuseret på at lave heldagskurser – altså i højere grad kurser fremfor arrangementer. Og det er blevet til en del. Cirka 50 kurser i 2019 giver jo stort set et ugentligt kursus.

Næsten alle kurser har været velbesøgt. Nogle kurser i Aarhus været gennemført med under ti deltagere, men ingen aflysninger på grund af manglende tilslutning. Dejligt at vi ikke har måtte skuffe nogen.

Stort set alle kurser har været udsolgt med venteliste. Vi har generelt fyldt kurserne op med det antal stole der er i Kursuslokalerne på GI Strand og i Aarhus. Det vil sige omkring 16 kursister. Vi har sidet tæt, men har så også kunnet tilbyde viden til flere.

På trods af, at freelancere lever et uforudsigeligt liv og mange gange må prioritere forretning fremfor læring, har fremmødeprocenten været stor og vi har næsten ikke gjort brug af no-show-gebyret.

Vi har prioriteret at holde stort set alle kurserne i Djs egne lokaler. Det er selvfølgelig først og fremmest både en økonomisk og praktisk ting. Men vi har også ment, at vigtigt at knytte vores medlemmer tættere til forbundslokaler, så fagforeningen bliver en naturlig del af et freelanceliv.

Derfor er stort set alle kurser placeret i Aarhus og København. Vi har også valgt – efter henstilling fra mange brugere at holde et forholdsvis højt aktivitetsniveau i Aarhus. Og det lader til at medlemmerne sætter pris på det.

Vi har så småt taget hul på at bruge onlinekurser. To gange har vi prøvet det. Godt hjulpet på vej af Mads Løkke, som med succes driver forbundets onlinekursusvirksomhed. Vi har prøvet samme format. Tilbage meldingen har været positiv – måske fordi det er kursister der er vant til denne form. Tilbage meldingen fra Mads Løkke er, at freelancere er meget bedre til at møde op til online-undervisningen, end han er vant til. Dejligt at få at vide at FreelanceGruppens medlemmer tager uddannelse alvorligt.

Året har også været præget af 2 længerevarende forløb. Især Fotoforløbet, som Thomas Arnbo har stået for, er noget vi kan være stolte af.

Det andet længerevarende forløb, som vi i skrivende stund er ved at slutte, er et grafisk animationsforløb, som blandt andet udmærkede sig ved at blive udsolgt på en dag, på trods af en forpligtigelse på 8 kursusdage og en egenbetaling. Vi gentager dette forløb i år.

Disse forløb er finansieret af en anden ophavsretspulje, den såkaldte SKU-pulje, som vi og andre grupper/foreninger kan søge. Og det har vi benyttet os af, siden den blev en realitet.

2019 har også være præget af en usikkerhed på næste sæson. Det så længe ud til at det var slut med ophavsretsmidler, så vi højst sandsynligvis ikke kunne oppebære et lige så stort aktivitetsniveau i 2020. Meget så ud til at vi skulle finansiere vores kurser på anden måde – måske i høj grad med kontingentmidler. Noget som selvfølgelig ikke kun var en udfordring for freelancerne, men for at grupper i forbundet. Men i sidste øjeblik viser det sig, at vi i hvert fald i hele 2020 kan fastholde både aktivitetsniveau og form. Og vi har allerede taget hul på 2020 sæsonen med et meget aktivt forår.

Vi har også brugt 2019 til at teste nye efteruddannelsesmetoder med henblik på en fremtid uden ophavsretsmidler, og det arbejde fortsætter i 2020.

Men vi har brug for at drøfte fremtiden uden de mange ophavsretskroner med generalforsamlingen, og derfor vil vi tage drøftelsen op under behandlingen af arbejdsprogrammet.

Der er mange kurser og mange efteruddannelsesforløb i DJ regi, men når mange freelancere og selvstændige og freelancere mister kollektive midler til det, må DJ op i helikopteren og skabe overblik over udbud og muligheder, så vi sammen kan arbejde for de bedste løsninger.

Forfatterlounge

Cecilie Marie Meyer har i det forløbne år fortsat sit ansvar for Forfatterlounge, og intentionen med at gøre medlemsaktiviteterne endnu mere varierede end forrige år – det vil sige stille kurser og workshops til rådighed med en rig mangfoldighed, der kunne appellere bredt og favnes af Freelancegruppens mange medlemmer, der arbejder med vidt forskellige aspekter af bogens verden:

Således har vi i forfatterlounge kunne invitere illustrator og graphic novel-forfatter Lene Nikolajsen, som kom og fortalte om kunsten at formidle en god historie med pensel og pen, haft oplæg med Knud Lindholm Lau, der kunne fortælle om hvordan man konkret kan få økonomisk succes med sin fagbog, afholdt workshop med 'webwoman' Lisbeth Sharling, som gav gode råd til hvordan man booster sin business ved hjælp af e-bøger, og lyttet til Abalone Glahns erfaringer med at bruge sig selv – uden at give for meget – i sit forfatterskab.

Alle kurser og workshops havde stor opbakning, og de fleste blev udsolgt. Det er tendensen at vi oplever en ganske bred opbakning til og brug af Forfatterlounge's kurser, hvor både forfattere til skønlitteratur og fagbøger, journalistisk arbejdende, layoutere, selvudgivere og kommunikationsansatte medlemmer finder appel i de vidt forskellige slags tilbud.

Cecilie oplever at 'høste' deltagere fra mange forskellige specialgrupper, samt at enkelte deltagere er kommet 'helt udenfor' DJ og har betalt for at deltage. Hun ser ofte 'kendte' navne på kursuslisterne, men også mange nye deltagere til hver lounge, der aldrig før har været med.

Facebook-plattformen vedbliver med at være et rigtig godt kommunikationsværktøj for sammenholdet i gruppen, og annonceringer af kurser i nyhedsbrevet læses flittigt af både 'Forfatterlounge'-fans og novicer.

Ophavsretsmidler, der forsvinder og måske kommer

I vores arbejdsprogram havde vi som målsætning at forfølge de Copydan midler, som forsvinder, fordi stadigt mere materiale bliver delt digitalt, så der er opstået huller i registreringen af ISBN-numre til Copydan. Vi har i 2019 undersøgt ophavsretsmidlerne, der følger de medieproduktioner, der bliver delt digitalt. Både Copydan og DJ's økonomiske konsulent Stefan Andersen, vi har rådført os med, forklarer, at der foretages samme stikprøvetagning for digitale produktioner som for trykte produktioner.

I takt med at Podcasts bliver mere og mere populære og udbredte uden at der tilsyneladende er lavet aftalelicenser på området, har vi skrevet til DJ ophavsret og gjort opmærksom på, at DJ bør arbejde for at indgå kollektive aftaler på området.

At aftalelicenser er vejen frem, har vi bevist i Danmark, nu skal vi bare hjælpe med at overbevise tvivlere i udlandet om at det er vejen frem. Derfor har Sus Falch, som er ansvarlig for FreelanceGruppens ophavsretsarbejde, sagt ja til at medvirke i en panel-debat om samme i EFJ-regi i Bruelles i marts.

Det internationale arbejde

Bestyrelsen tog en pragmatisk beslutning om primært at fokusere på det nordiske samarbejde i 2019, som Cecilie Marie Meyer er ansvarlig for, bl.a. fordi det var vores tur til at være værter for nordisk topmøde, som blev afholdt den 6 september 2019 i Københavns DJs lokaler. Freelancegrupperne fra henholdsvis Sverige, Norge og Finland var med. I kølvandet på vores beslutning om ikke at afholde Nordisk Freelance Seminar ønskede Freelancegruppen i stedet at skabe et nyt format for, hvordan et nordisk samarbejde kan forløbe udover selve topmødet, så vi kunne udnytte tiden sammen og få arbejdet igennem med et fælles emne.

Det valgte emne på topmødet 2019 var 'konkurrencelovgivning', som blev udfoldet hen over en workshop efter at selve det formelle, nordiske topmøde var afsluttet i god ro og orden. På topmødet blev der blandt andet lagt rammer for hvordan ændringer i komitéens formelle retningslinjer skal foretages i fremtiden, og retningslinjerne for en nordisk freelancefestival gjort mere fleksible.

Hvert land havde inviteret oplagte embedsmænd (de fleste med juridisk og rådgivningsmæssig baggrund) med fra deres egne fagforeninger, som efterfølgende deltog i workshoppen, hvor Nina Trige Andersen først fortalte om historien og udfordringerne med konkurrencelovgivningen i Danmark, og siden åbnede op til en diskussion, hvor hvert land bød ind med kommentarer og spørgsmål. Bagefter blev der arbejdet i grupper med konstruktive spørgsmål, og konklusionerne fremlagt i plenum til sidst.

Det var vores opfattelse at både komitémødet og den efterfølgende workshop forløb til god gavn for både det sociale og faglige sammenhold på tværs af landene. Vi fik en fælles opfattelse af hvor vi i de nordiske lande står angående de udfordringer, som konkurrencelovgivningerne giver vores medlemmer, og også de inviterede embedsmænd havde gavn af at møde hinanden, og dele erfaringer.

Læs mere om topmødet her: <https://journalistforbundet.dk/freelancegruppen/nyhed/nordisk-topmode-med-fokus-pa-konkurrencelovgivning>

Nordisk komité har desuden i 2019 fortsat sin rolle som videndeler på tværs af landene, med nyhedsartikler om fremskridt og problematikker for freelancere i Norden, bla. delt på freelancegruppens hjemmeside og SOME. Det gjaldt for eksempel artikler skrevet af Cecilie Marie Meyer om Norges største undersøgelse af deres medlemmers vilkår hidtil, om chikane af journalistiske fagligheder i Finland, og om en ny støttefond indgået mellem mediehuse og forbund i samme land.

Desuden har Freelancegruppens Freelanceguide 360 været delt og til stor inspiration for NJ Frilans medlemmer, som har givet guiden ros. Guidens udformning og prioriteringer vil tjene som vigtig inspiration i 2020, hvor NJ Frilans vil lave en online-guide til deres egne medlemmer.

Sus Falch blev tog i foråret imod en opfordring til at sidde i freelance rights expert group i EFJ, European Federation of Journalists og dele såvel som indsamle viden om vilkår for freelancere og selvstændige i de mange medlemslande.

Sikkerhed frem for alt

FreelanceGruppen har sammen med DJ og enkelte andre specialgrupper en efteruddannelsespulje, der kan søges af medlemmer, som arbejder i usikre områder i udlandet. Disse HEAT-kurser (Hostile/Hazardous Environment Awareness Training) søges af stadigt flere, og kursister, der har været på et del-kursus og haft glæde af det, vender tilbage for at søge om midler til resten af uddannelsen.

Samtidig opfordres ansøgerne til at bede deres kunder/arbejdsgivere om at spytte i puljen og dermed tage ansvar for deres freelancers sikkerhed på linje med deres fastansatte. Vi har i 2019 også testet endnu en udbyder af HEAT, som blev fundet relevant til vores behov som freelancere.

FreelanceGruppens kommunikationsstrategi

Vi har med en målrettet indsats på egne platforme fortsat arbejdet med at udbrede kendskabet til redskaber som 360 freelanceguide, Mediaaftalerne, og DJs prisberegner, samt kendskabet til vejledende vilkår, satsernes historik og hvordan man kan bruge dem.

Fokus for webredaktionen, bestående af Katrine Nadia Jørgensen og Nina Trige Andersen, i 2019, jf arbejdsprogrammet, har været:

At udgive mindst ét nyhedsbrev om måneden med relevante artikler og tilbud, samt at vedligeholde kursuskalenderen. I 2019 er det blevet til 38 nyhedsbreve – mod 32 i 2018, og 28 i 2017. Dette er udtryk for to bevidste valg: En skarp opdeling mellem kursusnyhedsbrev og nyhedsbrev med artikler og information.

Gennemsigthed har været i fokus i nyhedsbrevene: Vi har fortalt om arbejdet i bestyrelsen, udvalgsarbejdet og gået i dialog med medlemmerne.

Vi har også opgraderet nyhedsbrevenes indhold inden for fagpolitik, pris og honorarer – og til gengæld skåret lidt ned på mere generelle guide-artikler.

På vores anden primære kommunikationsplatform, nemlig vores facebookside Freelancegruppen.dk har vi i skrivende stund 1.600 følgere og en skarp prioriteret strategi, der betyder, at vi bruger siden målrettet – og uden at bruge unødvendige ressourcer på det. Vi ligger lidt over både DJ Kommunikation og DJ:Fotograferne og bruger vores gode position til at komme i kontakt med potentielle medlemmer, få dem rekrutteret ind i fællesskabet – samt få engageret vores nuværende medlemmer i aktuelle problemstillinger, som f.eks. Ritzau Scanpix-sagen, debatten om mediestøtte til podcast plus barselsfond for selvstændige.

På facebook har vi også arbejdet med boostet indhold. Vi har især målrettet det indhold, der er relevant for medlemmer udenfor FreelanceGruppen – og det indhold, som kan virke rekrutterende. Hvor vi i nyhedsbrevet kommunikerer direkte til medlemmerne, kommunikerer vi på facebookside breder for at få flest mulige ind i folden – og for at få styrket vores position som dagsordenssættende på freelanceområdet.

Derudover vedligeholder vi aktiviteten og deltager i debatter på Facebookgruppen og mailinglisten PingPong for at styrke og give øget plads til medlemsdebatter. Ansvarlige: Webred, forperson, men også hele bestyrelsen.

Vi fokuserer fortsat på produktion af artikler med stor brugsværdi for FreelanceGruppens medlemmer. De ansvarlige er webredaktionen, men også udvalgsformænd og bestyrelsesmedlemmer, der ser et behov for artikler om et vigtigt emne/problemstilling. Vi har desuden fortsat vores fokus fra 2018 på at producere mere af det tungere fagpolitiske stof.

Derudover markedsfører, vedligeholder og opdaterer vi '360° guide til freelancere og selvstændige inden for medier og kommunikation'. Guiden skal gennemgås minimum én gang årligt med henblik på faktatjek af eventuelle forældede oplysninger, og denne opdatering er i skrivende stund i gang.

Solidaritetsprisen – hvad nu?

Som det fremgår af forslag til årets generalforsamling, foreslår bestyrelsen at nedlægge Solidaritetsprisen. Der har været lavet meget markedsføring for at få indstillingerne nok, bestyrelsen har prøvet at nytænke fundatsen, men er kommet frem til at anbefale en nedlæggelse, da arbejdsindsatsen ikke står mål med antallet af indstillinger.

Barselsfonden

FreelanceGruppens Barselsfond har i 2019 været administreret af Kristian Fristed Eriksen. Fondens struktur kalder på en evaluering og måske også ændring af vedtægter eller bidragsstørrelse, idet summen af udbetalinger de seneste to år har overgået indbetalingerne. Fx blev der i 2019 udbetalt i alt 451.000 kr. Der har været en formue at tære på, hvilket også var formålet med at ændre karenperioden for at modtaget fra to til 1 års medlemskab. Pr. 31.12. er der en formue på 109.398 kr. Bestyrelsens finder det ikke hensigtsmæssigt at ændre Barselsfondens regler i 2020 for at ændre dem igen i 2021, hvis regeringens barselsfond for selvstændige vil komme i løbet af 2020. Heldigvis har DJ genoptaget det politiske arbejde på det område, efter at fonden blev nedprioriteret af den forrige regering.

Derfor anbefaler vi at lade FreelanceGruppens øvrige formue inddække underskuddet for 2020 til og med generalforsamlingen 2021. Hvis ansøgningerne har samme omfang som i 2019, vil trækket på formuen blive ca. 100.000 kr. Derudover bør 2020 jf. forslag i gruppens arbejdsprogram bruges til at udarbejde et forslag om fondens fremtid til generalforsamlingen 2021.

Samarbejdet mellem FreelanceGruppen og DJ

Dette punkt er tilbagevendende i bestyrelsens beretning, fordi vi er bevidste om at arbejde for et godt og resultatorienteret samarbejde med forbundshuset på Gl. Strand og med andre foreninger/kredse og specialgrupper til fordel for medlemmerne. Derfor tager vi også imod opfordringen om at foreslå eksterne medlemmer til DJs politiske udvalg med forskellige ansvarsområder.

Det har resulteret i, at vi i 2019 har været – og forsat er – repræsenteret i overenskomst- og arbejds-markedsudvalget med Jørgen Laurvig, i uddannelses- og Kompetenceudvalget med gruppens kursusansvarlige Bo Sørensen, og i organiserings- og fastholdelsesudvalget samt det nye udvalg freelance- og selvstændigeudvalget med Sus Falch, der sidder der som hovedbestyrelsesmedlem.

Selvom udvalgsposterne er personlige, gør vi meget ud af at trække på kollektivets viden forud for udvalgsmøderne.